

Lääkäreiden keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja

Oheiseen taulukkoon on kerätty suomenkielisiä, virallisia hoito-ohjeita tukevia, luotettavaa lääketietoa antavia sivustoja, joita perusterveydenhuollossa toimiva lääkäri/hammaslääkäri tarvitsee työssään. Osa sivuista on saatavilla myös ruotsiksi. Kaikkia kansainvälisiä tietokantoja ei ole otettu mukaan, sillä niiden toimivuus ja soveltuvuus Suomen oloihin ei ole aina yhtä hyvä (esimerkiksi kaikkia niissä mainittuja lääkkeitä ei ole täällä markkinoilla). Listauksessa ei ole kaikkea saatavilla olevaa tietoa, vaan mukaan on kerätty sellainen kokonaisuus, jonka voidaan ajatella olevan minimivaatimus hyvässä lääkärin/hammaslääkärin työssä ja tavoitteena on, että työnantaja varmistaisi näiden (osittain myös maksullisten) sivustojen olevan käytettävissä.

Eri erikoisaloilla ja erikoissairaanhoidossa on käytössä vielä runsaasti muitakin tiedonlähteitä, joita tähän ei ollut tarkoituksenmukaista listata.

Suositus on laadittu Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston ”Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua” -työryhmän pienryhmässä ja se on saatavilla Innokylästä (hae: Kansallinen lääkeinformaatioverkosto -> tuotokset ja tulokset) ja Fimean verkkosivuilta (Kehittäminen ja HTA -> Lääkeinformaation kehittäminen). Palautetta suosituksesta voi antaa HUS:n sisätautien ja klinisen farmakologian erikoislääkärille Outi Lapatto-Reiniluodolle (outi.lapatto-reiniluoto(at)hus.fi).

Päivitetty 11.1.2023.

Mitä tietoa löytyy	Julkaisija	Verkko-osoite	Taso P = perus L = lisä	Hinta	Käytettävyys
Terveysportti <u>Perustaso</u> <ul style="list-style-type: none"> • Lääkärin tietokannat • Oppiportti • ICD-10 Diagnoosikoodihaku • Duodecim lääketietokanta 	Kustannus Oy Duodecim	www.terveysportti.fi	P	Maksullinen	Sisällöt täydentyvät ja kehittyvät jatkuvasti uusien päivitysten myötä. Tietoa voi hakea hakusanalla. Haku listaa löytyneen tiedon kaikista osioista. Nopean yksittäisen tiedon etsintä voi olla hidasta.

Mitä tietoa löytyy	Julkaisija	Verkko-osoite	Taso P = perus L = lisä	Hinta	Käytettävyys
<ul style="list-style-type: none"> • Lääkeinteraktiot ja -haitat • Raskaus ja imetys • Lääkkeet ja munuaiset • Lääkkeet ja maksa <p>Lisätaso</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riskiylherkkyydet • Luontaistuotteet 					
<p>DynaMed /Micromedex Clinical decision support solutions, healthcare business intelligence, medical journals, medical e-books and medical reference information</p>	EBSCO Health	www.dynamed.com	L	Maksullinen	Yhdysvaltalainen tietokanta, jonka käyttö vaatii myös tulkintaa
<p>UpToDate / Lexicomp Clinical decision support solutions, healthcare business intelligence, medical journals, medical e-books and medical reference information</p>	Wolters Kluwer	www.wolterskluwer.com/en/solutions/lexicomp	L	Maksullinen	Yhdysvaltalainen tietokanta, jonka käyttö vaatii myös tulkintaa
<p>HUS Myrkytystietokeskus vastaa puhelimesta ympäri vuorokauden äkillisten myrkytysten ehkäisyyn ja hoitoon liittyviin kysymyksiin. Neuvontaa annetaan yleisölle ja terveydenhuollon ammattilaisille.</p>	<p>Puhelin (maksuton) 0800 147 111 Puhelin (normaalihintainen) 09 471 977 <i>Palvelee ympäri vuorokauden.</i></p>	www.hus.fi/potilaalle/sairaalat-ja-toimipisteet/myrkytystietokeskus	P	Maksuton	Lääkkeisiin liittyvissä kysymyksissä ota yhteyttä puhelimitse. Nettisivuilta löytyy kasvi-, sieni- ja aineluettelot ja tietoa näiden myrkyllisyydestä.

Mitä tietoa löytyy	Julkaisija	Verkko-osoite	Taso P = perus L = lisä	Hinta	Käytettävyys
HUS Teratologinen tietopalvelu äidin lääkeneuvonta haitallisesti vaikuttavista lääkkeistä ja muista ulkoisista tekijöistä	Puhelinnumero 09 4717 6500, arkisin klo 9–13. Chat-palvelu Terveyskylä.fi:ssä, avoinna ma ja pe klo 13–15	www.hus.fi/potilaalle/sairaalat-ja-toimipisteet/aidin-laakeneuvonta-teratologinen-tietopalvelu	P	Maksuton	Lääkeneuvontaa raskaana oleville ja imettäville. Lisätietoa verkkosivulla, sekä puhelin- ja chat-palvelu.
Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen rokottaminen sivusto	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	www.thl.fi → Aiheet → Infektiotaudit ja rokotukset	P	Maksuton	Erittäin kattava: käytännön ohjeita, tietoa rokotteista, eri ryhmien rokotukset
Apteekki.fi	Suomen Apteekkariliitto	www.apteekki.fi/laakehaku.html	P	Maksuton	Tuotesaatavuus yksityisissä apteekeissa
ya.fi	Yliopiston Apteekki	www.yliopistonapteekki.fi/	P	Maksuton	Hakutoiminnon kautta, tuotesaatavuus Yliopiston Apteekeissa
Fimean lääkehaku	Fimea	www.fimea.fi/laakehaut_ ja_luettelot /laakehaku	P	Maksuton	Myyntiluvan haltijoiden ilmoittamat saatavuushäiriöt
Kirja: Lääketieteellinen farmakologia ja toksikologia	Kustannus Oy Duodecim Toim: Ruskoaho, Hakkola, Huupponen ym	Verkko-oppikirja	P	Maksullinen	Teos perehdyttää lääkeaineiden ja muiden kemiallisten aineiden vaikutusmekanismeihin ja vaikutuksiin. Lääkeaineita koskevissa luvuissa käsitellään sairauskohtaisesti lääkkeiden käyttöaiheita ja haittoja.
Kirja: Farmakologia ja toksikologia	Medicina Oy Toim: Koulu ja Tuomisto	10. painos sekä painettuina että verkkokirjana	L	Maksullinen	Toimii oppikirjana lääketieteen, farmakologian sekä sairaanhoitajien lääkkeenmääräämiskoulutuksen opiskelijoille.

Mitä tietoa löytyy	Julkaisija	Verkko-osoite	Taso P = perus L = lisä	Hinta	Käytettävyys
					Valmistuneille lääkäreille sekä apteekkeille kirja toimii hakuteoksena.
Kirja: Kliininen farmakologia ja lääkehoito	Kandidaattikustannus Oy Toim: Neuvonen, Backman, Himberg ym	Verkkokirja	P	Maksullinen	Käsittelee sairauksien lääkehoitoa suomalaisten hoitokäytäntöjen mukaisesti ja antaa vastauksia kliinikon kysymyksiin. Se soveltuu lääkehoidon määräämisen tueksi lääkäreille ja käsikirjaksi kaikille terveydenhuollon ammattilaisille.
Kelan hinta- ja korvattavuustiedot lääkkeille, kliinisille ravintovalmisteille ja perusvoiteille. Ohjeet suorakorvauksen toteuttamiseksi	Kela	www.kela.fi/laakehaku www.kela.fi/apteekit www.kela.fi/yhteistyokumppanit-laakekorvaukset-ajankohtaista-apteekkitiedotteet www.kela.fi/yhteistyokumppanit-laakekorvaukset-ajankohtaista-laakekorvaustiedotteet	L	Maksuton	Lääkehaku-palvelussa hinnat ja korvattavuudet (myös ruotsi ja englanti). Apteekkitiedotteet, lääkkeiden suorakorvausohjeet, korvattava lääkemäärä, reseptimerkinnät, perustoimeentulon ohjeet lääkkeiden korvauksissa.
Lääke75+ -tietokanta	Fimea	www.fimea.fi → Lääkehaut ja luettelot → Lääke75+	L	Maksuton	Lääkkeiden soveltuvuus 75 vuotta täyttäneille. Arviot tehty moniammatillisesti, päivittyy jatkuvasti. Integroitu myös Terveysporttiin (Vanhus ja lääke).
Kansallinen riskiläkeluokitus	Fimea	www.fimea.fi → Lääkehaut ja luettelot → Kansallinen riskiläkeluokitus	L	Maksuton	Suuren riskin lääkkeet, joiden käyttöön ja käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota.
European Medicines Agency (EMA)	EMA	www.ema.europa.eu/en/medicines	L	Maksuton	Keskitetyn myyntilupamenettelyn kautta myyntiluvan saaneiden valmisteiden valmisteyhteenvedot,

Mitä tietoa löytyy	Julkaisija	Verkko-osoite	Taso P = perus L = lisä	Hinta	Käytettävyys
					pakkausselosteet kaikilla EU-kielillä. Haittavaikutusrekisteri.
Pharmaca Fennica Lääketietopalvelut	Pharmaca Health Intelligence Oy	Verkkopalvelu, tietokannat, Verkkopalvelut, tietokannat, mobiilisovellus, kirjat https://pharmacafennica.fi/	L	Maksuton / Maksullinen	Päivittäin päivittyvää lääketietoa, mm. - Lääkekuvat ja tunnistetiedot (pakkauskuvat, tabletit, kapselit) - Antidoping-luokittelu - Valmisteyhteenedot - Pakkausselosteet - Eläinlääkeinformaatio
HUS Farmakogenetiikka	HUS	www.hus.fi/farmakogenetiikka	L	Maksuton	Käsittelee perimän vaikutusta lääkehoidon tehoon ja turvallisuuteen. Sisältää Farmakogenetiikkaoppaan, joka on tarkoitettu lääkkeen määrääjän avuksi tulkittaessa Farmakogeneettinen paneeli -geenitestin tuloksia.
Farmakogenetiikka (GeneRx)	Duodecim	www.terveysportti.fi/apps/generx/	L	Maksullinen	Tietoa geneettisistä tekijöistä, jotka vaikuttavat esim. lääkkeen kinetiikkaan. Haku mm. lääkeaineella tai entsyymillä.